voorstel

Zwolle

Raadsbrief over artikel 45 vragen

Datum	10 september 2026
Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen van Stadspartij Zwolle, overlast evangelisaties
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Peter Snijders

Bijlagen
Bijlage 1: art 45 vragen Stadspartij Zwolle van 3 augustus 2026
Bijlage 2: overzicht van alle gemelde evangelisatie vanaf 1-1 2025

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van de artikel 45 vragen over evangelisaties in de binnenstad

Datum 10 september 2026

Inleiding
De fractie Stadspartij Zwolle heeft op 3 augustus schriftelijke vragen gesteld over evangelisaties en de overlast, specifiek ook de overlast op 30 juli.

Kernboodschap

1. In de beleidsregel staan de volgende, mogelijke locaties voor evangelisatie met geluid: Grote Kerkplein, Melkmarkt, Rode Torenplein, Nieuwe Markt, Bethlehemkerkplein, Gasthuisplein en Plein achter de Broeren. Daar staat de Grote Markt niet tussen. Waarom is er dan toch een vergunning verstrekt voor de locatie Grote Markt, en hoe vaak is dat inmiddels gebeurd?

De beleidsregel evangelisaties is een lokale beleidsregel. Een beleidsregel mag niet worden toegepast in strijd met hogere wetgeving. Op de meldingen van de predikers is eerst de Wet openbare manifestaties van toepassing, want dit valt onder de vrijheid van godsdienst.

De Wet openbare manifestaties heeft als doel om het recht op vrijheid van godsdienst te beschermen en geeft de burgemeester de plicht om dit te faciliteren.
De Wom geeft de burgemeester wel enkele mogelijkheden om grenzen te stellen.
Deze mogelijkheden zijn echter beperkt tot situaties waarin sprake is van gevaar voor de (volks)gezondheid, de (verkeers)veiligheid of wanneer er wanordelijkheden ontstaan, bijvoorbeeld door ordeverstoringen door de deelnemers zelf.

Elke melding moet dus eerst aan de Wom worden getoetst. De beleidsregel kan alleen aanvullend worden toegepast. In de praktijk betekent dit dat de beleidsregel alleen kan worden toegepast in de specifieke situatie waarin de evangelisatie niet alleen in het teken staat van het verspreiden van de boodschap maar ook het karakter heeft van een optreden/evenement. Alleen als dit het geval is, stellen we ook voorwaarden om overlast te beperken, zoals sturing op locatie om te zorgen voor spreiding over de stad en voorschriften met betrekking tot tijdsduur en geluidsbelasting.

De meeste evangelisaties zijn alleen bedoeld voor het verspreiden van de boodschap en kunnen niet gezien worden als evenement of optreden. Daarom is vaak de beleidsregel niet van toepassing. Voor meldingen op basis van de Wom geldt dat de organisatoren de vrijheid hebben om aan te geven waar en wanneer, hoelang en hoe ze hun evangelisatie vorm willen geven. Een melding kan niet worden geweigerd. Daarom worden de aantallen die in de beleidsregel staan overschreden. De Wom biedt ook geen mogelijkheden om vanwege (geluids)overlast voorschriften of beperkingen op te leggen

We begrijpen dat ondernemers, bewoners en bezoekers hinder (kunnen) ervaren van evangelisaties. Tegelijkertijd heeft de burgemeester op basis van de Wom de wettelijke plicht om dit mogelijk te maken.

De evangelisatie van 30 juli was een evangelisatie met geluidversterking maar zonder optreden. Dus hier was uitsluitend de Wom van toepassing. De evangelisatie was vooraf gemeld en viel dus niet onder de beleidsregel.

In bijlage 1 treft u een overzicht van alle gemelde evangelisaties met de data en locaties vanaf november 2025. De evangelisatie van 30 juli valt onder de melding van 2 juli 2026.

2. Volgens de beleidsregel worden er maximaal 3 ontheffingen per jaar per locatie afgegeven. Wordt dit aantal op sommige locaties in de praktijk overschreden?

Zie antwoord bij vraag 1.

3. Heeft er ooit een overleg plaatsgevonden tussen evangeliserende organisaties, horecaondernemers (KHN Zwolle), winkeliersvereniging, bewonersvereniging binnenstad (BBZ) en de gemeente om voor alle partijen tot een redelijke en bevredigende situatie te komen?

Een dergelijk overleg heeft niet plaatsgevonden. Er is vorig jaar wel onderzocht of dit georganiseerd kan worden. Een overleg is evenwel alleen zinvol als de verschillende partijen een vertegenwoordiging kunnen sturen die de hele groep vertegenwoordigd en er bereidheid is om in gesprek te gaan om tot oplossingen te komen.

De diverse groepen van evangelisten hebben zich niet verenigd en voelen zich ook niet door één van de andere vertegenwoordigd. Een aantal is wel bereid om te praten over locaties en geluid en tijd en zelfs ook frequentie maar een aantal ook niet. Zij kennen hun recht en willen dat gebruiken. Gelet op deze reacties hebben we dit gesprek niet georganiseerd.

Bij iedere melding gaan we in gesprek en proberen we afspraken te maken om overlast te beperken. Ook de horeca wordt door ons geïnformeerd, over de meldingen met uitleg over de Wom en wat de gemeente doet om overlast zo veel mogelijk te voorkomen. En in dit specifieke geval zijn ze per mail geïnformeerd over de aankomende activiteit en de mogelijke overlast.

4. Kan aan de raad een overzicht worden verstrekt van alle afgegeven vergunningen die betrekking hebben op deze beleidsregel per opgenomen locaties in de periode 1-1-2025 tot en met 1-8-2026 en per evangeliserende organisatie?

Ons overzicht is vanaf november 2025. Zie bijlage 1.

5. Hoe is toezicht en handhaving bij verleende vergunningen georganiseerd? Wordt elke vergunning kenbaar gemaakt aan betrokken handhavers op het moment van verleende vergunning? Oftewel, kan eenvoudig worden vastgesteld dat een evangelisatiegroep met geluidsversterkende apparatuur zich houdt aan de voorwaarden van de vergunning, zoals geluidsniveau, en tijdsduur? Is er op 30 juli 2026 op toegezien dat gehandeld is conform de beleidsregel en de verleende vergunning?

Dit jaar zijn regelmatig controles uitgevoerd bij gemelde evangelisaties om een beeld te krijgen van de ernst van de overlast. Omdat er bij een evangelisatie zonder optreden, zoals deze, geen norm kan worden gesteld, heeft het uitvoeren van metingen geen meerwaarde. Daarom wordt er niet gemeten. Bij evangelisaties met optredens, die wel vallen onder de beleidsregel, is tot nu toe geen aanleiding geweest om geluidsmetingen uit te voeren, omdat juist die groepen zich wel aan de afspraken houden.

De groep die op 30 juli actief was, meldt op basis van de Wom meerdere evangelisaties per jaar. De beleidsregel is niet van toepassing. Daarom zijn er geen geluidsnormen gesteld.

Er zijn wel afspraken gemaakt met deze groep, met name in de vorm van afspraken over regelmatig verplaatsen. Daar wordt meestal wel gehoor aan gegeven. Maar omdat deze groep op 30 juli vanuit een tent opereerde was dat niet mogelijk. Daarom is de afspraak gemaakt dat ze maximaal 20 minuten per uur de speakers zouden gebruiken. De stadsdeelboa is er die dag ook twee keer geweest en heeft de organisator aangesproken. De stadsdeelboa gaf aan dat er deze keer geen gehoor werd gegeven aan zijn verzoek om de afspraken na te komen. Omdat er verder geen juridische mogelijkheid was om dit af te dwingen, heeft hij het daarbij moeten laten.

6. Volgens de beleidsregel kan ontheffing voor deze activiteit worden verleend op donderdagen tussen 16.00 – 20:00 uur en op zaterdagen tussen 10.00 – 14:00 uur. Waarom is daar op donderdag 30 juli van afgeweken (namelijk vergunning voor 10.00 tot 15.00 uur)?

Zie het antwoord bij vraag 1.

7. Aangezien de beleidsregel nu een periode van bijna 2 jaar van toepassing is, lijkt het ons zinvol een evaluatie te doen met de aanvragers van vergunningen, horecaondernemers en andere betrokkenen rondom de vastgelegde locaties (markten/pleinen) in de beleidsregel. Is het college bereid een evaluatie te gaan doen, en op basis daarvan gezamenlijke afspraken te maken die voor alle partijen redelijk en bevredigend zijn?

De beleidsregel is aanvullend op de Wom en alleen van toepassing in specifieke situaties. Het aantal situaties waarin de beleidsregel kan worden toegepast is beperkt. Dit gecombineerd met het gegeven dat de organisatoren hun rechten goed kennen en er voor hun geen reden is om afspraken te maken die hun rechten inperken, lijkt het ons niet zinvol om een evaluatie te houden op de wijze die de Stadspartij Zwolle voorstelt.

Openbaarheid
Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer